

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : **05 Şubat 2025**

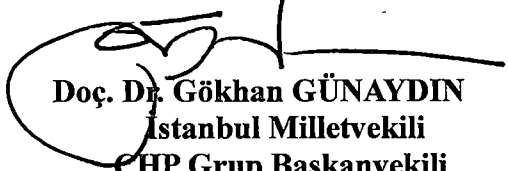
Sayı : **9302**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

23299

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat Işıkhan** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını talep ederim.

Saygılarımla.

Doç. Dr. Gökhan GÜNAYDIN
İstanbul Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Resmi rakamlara göre, 53 bin 725 kişinin yaşamını yitirdiği Kahramanmaraş merkezli 6 Şubat depremlerinin üzerinden iki yıl geçti. Bu süreç boyunca Türkiye'de depreme hazırlık, kentleşme politikaları, deprem bölgesine yapılanlar sıcak tartışma konularıydı. Ancak iki yıl gibi uzun bir süredir bu başlıklarda nelerin gerçekleştirildiği tartışılması gereken esas konudur.

6 Şubat depremlerinin üzerinden yaklaşık iki yıl geçmesine rağmen, depremlerden etkilenen 11 il hala yaralarını sarmaya çalışıyor. Yıkımın etkileri sadece binalarda değil, şehrin ekonomisinde de derin izler bırakmış durumda. Fabrikalar yarı kapasiteyle çalışıyor, iş gücü göç etti, iş insanları ise destek bekliyor.

Deprem bölgesinden diğer illere büyük bir göç yaşandı. Özellikle nitelikli iş gücü, daha iyi yaşam koşulları ve iş imkanları bulmak amacıyla şehirleri terk etti. Bu durum, fabrikaların işçi bulmakta zorlanmasına neden oldu. Kalifiye eleman eksikliği, üretimi olumsuz etkiliyor ve fabrikaların toparlanmasını zorlaştırıyor.

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Göç Politikaları Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin Durum Değerlendirme Raporu'na göre, depremden etkilenen illerde kayıtlı Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının sayısı 14 milyon 13 bin 196; bu da oransal olarak Türkiye nüfusunun yüzde 16,43'üne tekabül ediyor. Üniversitenin raporuna göre depremden sonraki 21'inci günde bölgeden tahliye edilen insan sayısı 528 bini buldu. 1 Mart tarihinde ise bu sayı 811 bini geçti. Deprem'in ilk haftasında 2,2 milyon kişinin bölgeden ayrıldığını aktaran rapor, 1 Mart tarihinde bu sayının 3,3 milyon olarak güncellendiğini bildirdi.

Üzerinden iki yıl geçmesine rağmen 11 ilde hiçbir şey deprem öncesi halinde değil. Bilhassa üretim süreçlerinde yaşanan sıkıntılar için ulusal basına yansıdığı gibi pazar kaybı, personel eksikliği ve kur baskısından dolayı sağlanamayan fiyat istikrarının küçük ve orta ölçekli üretici üzerindeki baskısı yaşanan sorunlardan yalnızca bazılarıdır. Adıyaman'daki bir iş insanının ifadelerine göre; "Dışarıdan gelen yatırımcılar ya da fason üreticiler tamamen Doğu illerine yöneldi. Adıyaman'ın temel üretim alanı tekstil iken bu sektörden de giderek çekiliyoruz. 600 çalışanı olan firmalar 200'e kadar düştü. Benim işletmemde 110 kişi çalışırken şimdi sadece 10 kişi çalışıyor." Aynı zamanda bölgede yıkılan, hasar gören, kapatılan ve/veya iflas eden binlerce firma olduğu biliniyor.

Özetle, deprem sonrası illerde çalışma hayatına yönelik gelecek belirsizliğini koruyor. Ekonomik krizin ne kadar süreceği, yaşanan işgücü kayıplarının ne zaman giderileceği ve illerin ne zaman ekonomik olarak toparlanacağı bilinmiyor.

Bu bağlamda;

1. Depremden etkilenen 11 ilde kaç işyeri yıkılmış, kaçını kapanmıştır?
2. Yaşanan felaketin ardından bugüne (önergenin yanıtladığı tarihe kadar) kaç işyeri iflas bildiriminde bulunmuştur?
3. Deprem illerinde kamu ve özel işyerlerinde çalışan kişi sayısı il il 6 Şubat tarihinden bugüne nasıl değişmiştir?
4. İllerde yaşanan işgücü değişimi incelendiğinde, bunlardan kaçını 4a, kaçını 4b, kaçını 4c statüsündedir?
5. Şimdiye kadar deprem illerindeki çalışma hayatına ilişkin yapılan düzenlemeler ve destekler nelerdir?
6. Ekonomik baskı nedeniyle; esnaf ve sanatkarlığı, işletmelerini, dükkanlarını terk eden ve tarımsal üretimi bırakmak zorunda kalan üretici sayısı kaçtır?